

EGERI POSTA.

HETILAP.

EGYSZERSMIND A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési díj: egészévre 5 fnt — kr o. é.
" " félévre 2 " 50 " " "
" " negyedévre 1 " 30 " " "
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetéseket elfogad

EGERBEN a kiadó-szerkesztőség (Széchenyi utca 168. szám, az irgalmatlan névelék szemben), az érs. lyc. nyomda irodája, Jentsch G. könyvkereskedése (czukor utca), a volt kiadó Ceisler Lajos (haltér 239. sz.) Fraenkl B. Miskolczon, Poplan E. Gyöngyösön, — és minden cs. k. postahivatal.

Hirdetésekrét

fizetetik minden háromszor hasábjott sorhely után 6, másodszori közzétételknél 5, harmadszorinál 4 kr; azonfelül bélyegadó fejében minden hirdetéstől 30 kr o. é.

I. évi folyam.

45. szám.

November 23-án 1862

KÖZÜGYEK.

Lapirodamli szemle.

VI.

Aristides ur még poeta korában regényolvasással is foglalkozván, ezek mintájára minden fejezetét valami — még pedig Széchenyiből kipuskázott — mottóval kezdte. Az elsőnél ez áll: „ki a közönségnek használni akar — legelső kötelessége: magáról egészen elfelejtkezni;“ tehát utczu neki — ő is elfelejtkezik magáról — a magyar közmondás értelmében s irkál összevissza cifrábnál cifrább dolgokat oly logicitlanul, miként az csak egy olyan embertől telik, ki vagy soha se birt ép felfogással, vagy a tulpolgárosodás által azt végkép kifeszamította. De menjünk sorban. A magyar kérdést gordiusi csomónak nevezi — melyet azért nem vághat ketté, mert n i n e s k a r d j a (dehogyan nincs — csakhogyan — fából van) és mert nem Nagy Sándor, (de nem ám, csak piczi — Aristides); egy eszmét keres tehát, melynek varázserejével a csomót megoldhatja — s azzal biztatván magát hogy vak is találhat garast — felkiált: meg van! ez eszme — a polgárosodás! (Tehát barbarok vagyunk? keine civilisation — keine cultur? magáról itél Aristides uram alkalmasint.) Igen a polgárosodás — ez a világraszóló, diadalra hívó zászló, ez az üdvözítő eszme — ez az — mihez Aristid épen nem konyit, s midőn azt utánozhatlan dagálylyal lapokon át variálja — egyszersmind oly feladatot aggat nyakába, oly csodákat vár és követel tőle, melyeket az aegai partokon élt patriotái magától Zeüsztól sem. De miután még az „anyagot is halhatlannak“ mondja — nem csodálkozhatunk azon, hogy egy eszmét istenségi rangra emel. Csak készitene oszt számára hozzá méltó környezetet! de mily óriási gallimathias, mily chaoticus zür, mily képtelenségek, miket a 3 s 4 lapon mond. Nem lévén tisztában tárgyával (tán önmagával sem) egyetlen gondolatot se fejt ki tisztán, teljesen, hanem a tollából ömlő phrasisok majde, majd ama szavát ragadja meg, akár nyerezzel a fögondolat, akár nem — nehézzé, sőt lehetlenné tévén az összefüggés nélküli idegen elemekből vasvillával összehányt boglya — szalmaszéná s tudj isten miféle zagyvalék analízisét. Holgyomorrontó dagálylyal áradoz, hol meg apály áll be s ezzel sár, piszok, melyben bennrekedünk, ha neki meggyünk.

Ne csodálkozzanak hát olvasóim, hogy rendszeres bírálat helyett csak darabos ismertetést kapnak; — ily rendetlen, posványos ingovány közt nem lehet a logica saloncipóival haladni. Hogy a dögleletes lég meg ne fojtsa, a milliő féreg el ne lepjen — a humor léghajóján teszszük meg ez utat — minthogy ennek meg van az a kiváltsága, hogy nincs határozott irányhoz kötve, hanem tetszés szerint szállonghat egyik pontról a másikra.

„Mi félünk a polgárosodástól, mert e fogalom: polgár, gyüöllet, gunyolt; „elannyira, hogy ki nálunk nem lehet ur — később daczos göggel parasztnak vallani magát, de polgárnak nem, mert az itt valami zugszagu, kiállhatatlan, lenézett, természetünkbe nem férő fogalom stb.“ Ime: a mily sánták, bicegők logikai argumentumai, époly önkényesek, esináltak a gyakorlatiak. Ki csak némi figyelemmel kíserte is az utóbbi évek mozgalmait — bizonyára tapasztalta, mikép majd mindenben a „polgár“ személye állt előtérben, s ha a kezdeményező, vagy az ügy élén álló mágus volt is — igyekezett az ugynevezett polgári osztályt megnyerni, belévonni tényezőül, ettől függvén a vállalatok sikere, sőt az alkotmányos választások alkalmával városainkban az élet-halál ura lévén.

Hasonló apert hazudság, mit önbírálati bíráló

s olvasóiról állit (12 l.) „Legtöbb volt olyan a ki így szolt: jó, jó; mind igaz és szép, amit mond, csak már mindezt egy Széchenyi vagy legalább is egy Deák mondaná!“ Kereken nyilvánitom, miszerint nincs e hazában Aristidesen kívül egyén, ki két nagy emberünket meggyaláznai merné az által, hogy ily iskolagyerkőznek is szégyenére válandó éretlenségek megírására képeseknek hiszi. Na de ő maga is elégteltelt szolgálat némileg a megbántott közérzületnek, midőn alább azt mondja, hogy a „boldogtalan döblingi“ nyomán indult, tehát nem Széchenyire a nemzet büleséhez, hanem a döblingi — az örülthez hasonlítja magát, a mit hajlandóbbak vagyunk megengedni. Így nem ütközhetünk meg azon sem, hogy (6 l.) nevétséges tudakossággal e szónak: polgárosodás, grammaticai elemzésébe majd értelmi meghatározásába ereszkedvén mint saját inventióját találja fel, mit az uolsó iskolás gyermek is tud; hogy nem elégszik meg azzal, ha a political jogegyenlőség kimondása által minden osztály nemi jegyével lett polgár, úgy elvont, mint concret kifejezésében „helyi vagy tartományi fontossággal“ bir, hanem azt követeli, hogy ez „világraható legyen“ s a „civis debrecinensis“ oly jelentőségűvé, mint valaha a „civis romanus“ volt, a mi szerinte bizonyosan meg is történnék ha — ne nevéssenek kérem! — ha a puskaport föl nem találták volna, de így „még a legutolsó tanulatlan magyar pór is régi díszességünket siratva, a magyar faj uralkodása letűntének okául az átkozott löport veti.“ (Ez okoskodás, e löpor-ellenszenv egyuttal megfoghatóvá teszi, mért használ ő b o d z f a p u s k á t ?) S mégis ő meri egyik legtekintélyesb celebritasunkat gunyolni, hogy „political pártvezér s bohóc egy személyben s ha valami bolondot mond komoly képpel, rögtön fölívja a csörgő sipkát s ránevet, hogy csak tréfálózni méltóztatott!“ Ennyire meg Aristides otrombasága!!!

„Pedig (folytatja tovább) — ha beismernők, hogy barbar és idylli, (vie räumt sich das zusammen?) paraszt, betyár s mohamedán erkölcsökkel birunk,“ (egy számban tessék beszélni drága Aristides!) mindjárt barátunkká lenne a — Donau Zeitung, meg — az Allgemeine, meg — tán Aristides is, mert similis simili gaudet; akkor nem lenne ő kigyelme kitéve a veszélynek, hogy „ki ordítatik a hazából“ hanem méltányolva lenne könyve „eredetisége s szokatlanságánál fogva mint a jóféle gyógyszer“ — (milyen szerény a kedves) s nem kénytetnék „a szinpad, művészet s szépirodalom“ s általán „a Sajtó“ terén mulattató (?) bohóczává lenni a nemzetnek“ kiről azt mondják: „már ugyan ki hinne ily semmiháznak?“ (Aristides ebben is csalódik; ez az ő conversálási nyelve; aztán olvasói megtudják különböztetni az egy ügy ü s é g e t a — gonoszságtól).

„Egyébként így is hinnék mi neki — állítja — ha történetesen nem fakó — (per anagrammam: kofa) scriblernek, hanem százezer holdas (pedig ő is holdas) mágusnak születik, mert „mi megszoktuk nem a tiszta szellemnek, hanem a rang fényének hódolni,“ e szerint hát E ö t v ö s s más köztisztiszteletben álló mágusaink nem tiszta szellemek s miután „magunkhoz hasonlót csak bohócznak tűrünk el“ azon nem aristocrata jelesseink, quorum non est numerus, mind bohóczok!

Sajátságos, de nála megszokott ellenmondás, hogy mégis ő is ez aristocratának hódol, kiket oly perfect lényeknek tart s vall, hogy ha „röpiratát számukra írja — álnevet sem veendett föl“ mint hogy azoknál „a rang magasságának érzésében annyi emelkedettség van, hogy egy, bár koldus által elejtett igazságot is fölvesznek.“ (Hát ez nem a rangnak hódolás, mi?)

Ily feltűnő önpofozás azon hely is, hol megfelledekezve arról, miszerint a polgári osztály gyáva-ságát, léhaságát stb. mutatá fel indokaul minden bajnak — egyszere azt állítja, hogy „hiba van más nemzetnél is elég, de nem a fejében, nem az értelmiségben, mely az egész testet vezérli. Nálunk pedig épen itt a veszedelem.“

Hátha az egész munkából böngésznek, de ezek csak az első fejezetből vannak véve, s ebből sem teljes számmal. A többi szint ennyit, vagy még többet tartalmaz. Izletetül elég azonban ennyi. Ha jó kedvünk lesz, a jövő számban — tán azokból is irunk össze néhány eredetiséget. Itt most csak még néhány mulatságos részletet.

Nem akarom azon helyeket idézni, hol Aristides alkotmányunk, a corpus juris s más effélékről beszél, mikhez nem ért; elhallgatom azt is, mit znávbogyogója érdekében magyar öltönyünk ellenében mond; nem bántom azon passust sem, mely az Ázsiába kivándorlással foglalkozik s ékes szavakban ömledek a fölött, hogy ne hagyjuk itt ezt a szép földet, mely egy Aristidet szült és nevelt, — de kell, hogy ideírjam azt a lyrai helyet, mely a „ridicule“ netovábbja s így hangzik: „Hogy az isten vette volna el tőlem a keserű poharat, melyből ily epe-csöppekkel traktálom véreimet, de szentül érzem, hogy nem én vagyok a kimélytelen — hisz magamnak is fáj ez önostorozás — (az önostorozás nem is fájhat másnak) hanem hibáink valóban szerfölött nagyok és kirivók. Nagyok és veszélyesek a mi hibáink igenis, mert (értik önök: mert! oh logica, logica, mért nem tanult Janika, Janika!) ha tűz van az udvaron vagy a konyhában (és disznót pörkölnék vagy malacot sütnék mellette) azon senki még meg nem ütődik, de ha tűz van a löpor-torony mellett vagy épen benne — már ez aztán szinte kétségbeejtő!“ Horrendum! Magam is megrémültem — — volna, ha nem tartanám magam Aristides a nagy és dicsővel halhatlannak — bár nem vele egy, hanem más — azon okból t. i. hogy e sületlenséget végig olvasám s nem veszem el tőle, ha nem — élek! r. e.

Borászat.

I.

Ki hírlapokat olvas, tapasztalhatta, hogy a közelebb lefolyt évtizedben igen sokat irtak a borászat ügyében hazai hírlapokban. A külföldi borkereskedés pangása, mi bennünket kétségtelen ki nem elégíthetett, sok panaszra adott okot. E panaszok sokaknál azon véleményt költötték, hogy külföldi borkereskedésünk azért nem virágozik, mert borunk rossz azért, mivel pinczekezelésünk hibás; nem úgy bánunk a borokkal, mint kellene. Boraink ellenében dicsérték a francia borokat és elkezdtek tanítani bennünket, e mellett korholtak és korholnak folytonosan, hogy nem akarunk tanulni; de hogy sajátkép mikép kezeljük tehát jobban borainkat, azt soha sem mondták meg. Akadtak ugyan némelyek, kik egyet és mást javasoltak, és mi többen követtük a tanácsot; azonban — az egy borlehuást kivéve — majd minden kísérletnek kárát vallottuk; és visszaemlékezve az apák által emlegetett régi boldog időre, midőn Eger alig volt képes a külföldi borkereskedést kielégíteni, s a természet zsebébe csakugy hullott az a sárga karika, melynek most színét sem igen látjuk! azt hiszszük, hogy az a régi százados tapasztaláson nyugvó kezelés, még sem lehet oly igen rossz, és a kereskedelmi pangásnak más lehet az oka, — visszatérünk a régire.

Tanítóink közt, kik közbevetőleg legyen mondva többnyire olyanok, kik tán soha egy szőlőtökét sem

300 darab 3 éves oltvány, negyreszt a teli jelesebb alma-fajokból, aluirtottak egri kert-jében, válogatás szerint eladandó. Szabó Károly, mérnök.

vendéglő szoba, kamra részre osztva mellett bérbe

gyepszénázlet 24 kron, 3—3

61. sz. alatti adó. Értekez- 3—3

1 fnt — kr — „ 60 „ — „ 60 „ — „ 40 „ — „ 40 „ — „ 32 „ 1 „ — „

kitűzött árve-nel meghivat-évi nov. 3-án. Ignác, felügyelő.

etta Isidorné-egy 2500 sor- adó; értekez- z a la y József 1—3.

pincze. ében a székes-néhai Scheidl tozó borházas ezett dobóté- k István ügy-mellett — szá- 1—2.

ültettek, egy akó bort sem szürtek, vagy a szőlőmivelésbe alig kukkantak belé — akadtak, kik a baj okát még messzebb is keresték és százados tapasztaláson épült szőlőmivelési rendszerünket hibáztatták, és új, más vidékeken látott mívelési módokra tanítottak.

A megszokott szőlőmivelési módtól eltérni már nem oly könnyű a gazdának; kevésnek van ideje és módja munkáit új módra tanítani főleg kísérlet végett. Ha azonban előhaladni akarunk, a kísérlet okvetlen szükséges. A mit tehát minden egyes gazda meg nem tehet, meg tette azt érettségünk az országos gazdasági egyesület budai szőlő-iskolájában. Itt mind azon újabb javasolt szőlő mívelési módokat megkísérlette. Mi eredményre jutottak e kísérletek nyomán, az a szőlő-iskola igazgatójának következő, reánk nézve igen tanulságos jelentéséből kitérünk:

„A szőlőmivelését illetőleg többféle kísérleteket tettünk; nevezetesen alkalmazva volt ismét a hosszú metszést több módja, részint ivre kötésel, részint Hooibrenk szerint, a vesszőnek lekötözésével a horizontális vonalon alul.

„Az idej eredmény a tapasztalás polczára emeli taval e téren tett kísérleteimet, mert majdnem egészen összevág a taval tett kísérleteim eredményével. A jelentésem végén látható rovatok kimutatás szerint a fajmivelés szolgáltatva ez évben is a minőségileg legelőkeltebb fürtöket, míg a Hooibrenkféle, vagy bármely egyéb mód szerint kezelt töke, habár nagyobb számmal termette is a fürtöt, de ez a fajok tulnyomó többségénél minőségileg tökéletlenül lett kifejldve. Kísérleteim eredménye számokban kifejezve a cukortartalomra nézve következő arányt tüntet fel: 41 külön szőlőfajta közül, rövid metszés mellett, összehasonlítva bármilyen hosszú metszéssel, 32 faj mutat több cukrot; 5 faj ugyanannyit és 4 faj kevesebbet.

A hosszú metszés, ivre kötözés mellett, szemközt a Hooibrenkféle módosítással, több cukrot mutat 13, ugyanannyit 14, és kevesebbet 9 esetben.

Az ugarvesszők kifejldésére nézve ugyanazon észrevétel kell tennem az idén is, melyet már taval is ez alkalommal tettem volt: hogy az t. i. némely buja természetű szőlőfajnál kielégítő ugyan, de a legtöbb fajnál silány, és azt a hosszú metszésnek bármely módosítványa is kimerülten tünteti elő.

Ezek után legyen szabad az alábbi következőket tennem:

1) Kétséget nem szenved, hogy a hosszú metszésnek bár miféle módja is több szőlőt ad. Ennek oka már a szőlőtöke természetében és a többi növényeket túlhaladó, természetes termékenységében rejlik. A szőlővesszőben már praeformálva van a fürt a faji különbséghez mérve a 3—4 ik szemig, több fajnál még tovább is. Ott, a hol a szőlővessző fajnál vagy kevésbé változó climánál fogva télen el nem fagy, hasznát veszik a vesszőnek s praeformált virágbimbóinak, és alkalmazzák a hosszú metszést, mint p. o. a rajnamellékiek; de mivel a tökéltől nagyobb megerősítést kívánnak, és azt igénybe is veszik, trágyázzák rendszeren szőleiket. Más keményebb fajú növény, p. o. a gyümölcsfa, ha levágnók virágbimbós ágait, mindaddig nem teremne, míg elvesztett gyümölcsöző ágait több év során ismét ki nem fejtette. — Csak a szőlő bir azon kiváltsággal, mely szerint tökéje kopasz fejének alvó szemeiből is képes azonnal termővesszőket kifejtetni. — A ki tehát szőlejét hosszúra metszi, több szőlőt fog minden esetre kapni, kötözze azt bár miképp; minőségileg azonban alább állandó bora, mint azé, a ki fejmetszéssel termesztette; és ha a minőségbeli veszteséget a lehetőségig elhárítani akarja, távolítsa el a tökéltől mindazon részeket, melyek annak erejét a fürtöktől elvonják, mi különben a mívelési részletességek közé tartozván, azt itt szóba hozni tán nem lenne helyén.

2) A ki a hosszú mívelés bármely módját alkalmazza, kimeríti rövid idő alatt szőlőjét, ha aránylag nem segíti azt trágyával.

3) A tapasztalás azt mutatja, hogy a vessző végének lekötözése a horizontális lineán alul, nem növeli a fürt minőségi kifejldését jobban, mint az ivre kötözés, mert a mint táblás kimutatásomból kitérünk, az esetek többsége szerint jobb és cukrosabb az ivre kötözött vesszők termése, mint azon vesszőké, melyeknek végei a horizontális lineán alul vannak lekötve.

4) Nem lehet feltenni, hogy a metszések különfélesége, mely a borvidékeken előfordul, a véletlennek lenne eredménye. A talaj, éghajlat, de leg-

inkább a mívelt fajok sajátos természete hozta azokat létre, és a szokás plántálta a már bevett metszési módot hibásan azon fajokra is át, melyek a vidéken későbbben beszerezettek, habár azok, természetükben fogva, a metszésnek más módját kívánják is. Általában véve azt venni észre, hogy vannak fajok, melyek egyenesen megkivánják a hosszú metszést, legyen az akár karikás, akár bak- vagy ivmetszés, a termővesszők bármily nemű kikötözésével, mint p. o. a góhér, bakator, riesling stb. és vannak ismét fajok, melyek a fejmetszést nemcsak tűrik, hanem egyenesen megkivánják, mint p. o. a Buda vidéken divatos fajtak, u. m. a kadarka, a veres dinka, a hosszú nyelű, melyek ily metszés mellett megteremnek Buda vidékén 100 akó jó bort egy fertályon, tehát töként egy itezét. Ennél fogva rosz szolgálatot tesznek mindazok a szőlőmivelés terén, kik általánosságban akár a rövid, akár a hosszú metszést pártolják. Ezt csak a faj természete határozhatja meg, de nem a priori az ember, kinek feladata: részrehajlatlan kísérletek útján az egyes fajtak természetét és metszésbeli szükségait tanulmányozni, és csak azután vagy az egyik, vagy a másik mellett nyilatkozni.

5) Eddigi kísérleteim tagadhatatlanul csak azt hozták tisztába, hogy a rövid metszés kevesebb bort ugyan, de jobbat, — a hosszú metszés, legyen az bármilyen, többet, de rosszabbat eredményez.

Joo János.

VÁROSI ÜGYEK.

Hirdetmény. Eger város közigazgatási tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a nm. magyar k. helytartótanács által múlt hó 7-én 65837. sz. a. kiadott intézvény szerint a győri árvák királyi alapjánál és pedig a győri azon királyi alapítványnál 2 első osztályú évi 150 frttal és 9 másodosztályú rendes ösztöndíj állomás évi 100 frttal; továbbá a győri árva gróf Eszterházyféle alapítványnál 1 első osztályú évi 150 frttal, 5 másodosztályú évi 100 frttal, és két harmadosztályú évi 65 frttal ellátott s megürült rendes ösztöndíj állomásra folyó hó 30-ig, mint záros határnápig a szükölködő katolikus vallású árvák számára pályázat nyitott oly hozzáadással, hogy a pályázni kívánók az illető pártfogókhoz intézendő folyamodványaikat a mennyiben másod vagy harmadosztályú ösztöndíj elnyerési ohajtának, — ha tanulók, azon tanodák igazgatóságánál, hol jelenleg oktatást nyerne, — ha mesterinasok vagy leányok, Eger város területét érte — e hatóságnál a fenn kitett záros határidőig mulhatlanul benyújtani igyekezzenek; — megjegyezve, hogy az illető érdeklettek s folyamodni kívánók a kérdésben álló pályázat föltételeiről a „Stürgöny“ című hivatalos lap múlt hó 29-én 249, 30-án 250 s folyó hó 1-én kelt 252-ik számainak hivatalos értesítőjében közhírré tett, valamint a város közháza kapujára kifüggesztett s a városi jegyzői hivatalnál fenn tartott hirdetményből kimerítő s körülményes tudomást szerezhetnek.

Kelt Egerben, a városi közigazgatási tanácstól 1862. november 16-án.

Török Sándor,
p.-mester.

Turesányi Sándor,
első aljegyző.

Cseléd ügy.

II.

(Vége.)

sz. Hogy a t. városi tanács által a cselédügyben tett eme nagy fontosságú intézkedés fogantatott, és a városra s közönségére nézve egyiránt, csakugyan üdvös és czélirányos is lehessen: erre nézve két fő tényező együttes közreműködését tartom elkerülhetlenül szükségesnek; t. i.: a városi rendőri hatóság szigorú eljárását az intézkedés fogantatásának körülményeiről, más részt pedig a városi közönség támogatását az által, hogy az intézkedéshez és rendeletekhez szigorun ragaszkodják.

Az elsőre nézve — nézetem szerint — legelső szükséges teendő azon rendelkezés, hogy a cselédek a hatóságtól kiadott szolgálati könyvvel láttassanak el, s ilyes tartására mindegyik köteleztessék. Szigorú parancs adassék, illetőleg doboltassék ki, hogy azon cseléd, ki bizonyos határidő alatt cselédkönyvvel ellátva nem leend: aránylagos büntetés alá jön, sőt szükség esetén a városból kiutasittatik. A legkeményebben tiltassék meg az eddigi cselédhajhászoknak, ezentulra mindennemű cselédhordás és ajánlás; s az ebbeli kihágások kérlelhetlen szigorral büntetessenek nemcsak, hanem aránylagos pénz-

bírságra ítéltesse az oly gazdák is, kik e rendeltől eltérnek, s a cseléd-intézetbe nem jegyzett cselédek tartanak. Ellenben akár a városi hatóság, akár a tudakozó intézet részéről — morális ösztönzésül — tüzessék ki minden évben bizonyos jutalom, melylyel az éven át legjobb bizonyítványokat nyert cseléd lesz jutalmazandó. Tapasztalatok tanúsítják, hogy ily czélszerű eljárásnak mindig megvolt a maga anyagi és erkölcsi sikere.

De más részt nem kevésbé kívánatos, sőt szükséges: hogy cseléd-tartó közönségünk e rendelkezési szigorú alkalmazkodás, — vagy hogy egyik derék munkatársunk kifejezésével éljünk — pontos szerintekezés által támogassa, s előmozdítsa — sőt egyenesen tőle függ, hogy megalapítsa e czélszerű intézmény életbeléptét; azaz: az eddigi cselédhordozónékat egyszerűen mellőzve, minden cseléd-tartó gazda egyenesen, közvetlenül ügyes vezetési tudakozó-intézetünkől kérjen s fogadjon el cselédek, soha és semmi esetben gyanus, az intézetet kerülő, vagy cselédkönyvvel s bizonyítványokkal nem bíró cselédek ne szegődtesse, sőt a czél, de főleg a erkölcsi szemponjtából még az is igen kívánatos, hogy ilyes, ugynevezett fa cser — főleg nő — cselédeknek sehol menhely ne adassék, sehol lakásra be ne fogadtassanak; mire nézve a felügyelet szinte a városi rendőrség körébe, s teendőinek sorába ohajtandók fölvetetni.

Nem szükség — úgy hiszem — városunk értelmes közönsége előtt bővebben fejtegetnem a kétségtelen morális és anyagi hasznát, mely ez intézmény mihamarábbi megállapítása, életbelépte által városunkra, s annak minden egyes polgárára háramlik.

Mellőzve azon — nem épen megvetendő — megakartatást, mely a tudakozó intézet csekély — néhány krajczárnyi — ajánlási díja mellett, a cselédhordónéknak évenként adni szokott pengő forintokból származik: — csak azon egy körülményre vagyok bátor t. közönségünk figyelmét felhívni: nem leszen-e könnyebb s kényelmesebb az ekként a tudakozó intézet felügyelete alá kényszerített, hiteles bizonyítványokkal ellátott, szigorúbb örködés s így mindenestire erkölcsi hatása latta álló cselédek közt válogatni, s a választott ügyes, engedelmes cseléd mellett megnyugodni: mint az eddigi cselédhordozók hazug dícséreteire támaszkodva, a szegődtetett erkölctelen, dologtalan, s mielőbb elcsapni kényszerült cselédek közt, örökös boszú-, nyugtalanság-emésztett, s cselédi foglalkozásokra kényszerített életet élni?...

Megvagyok győződve, hogy minden nemes és czélszerű intézményt buzgó felkaroló s előmozdító városi közönségünk ez ügyet is, — mely főleg saját haszna s kényelme érdekében lön kezdeményezve, — szokott lelkesültséggel s kitartással fogja elősegíteni, s megalapítani; nem mulasztatván el egyszersmind a vár. előljárásnak e rég ohajtott intézkedésért, többek — de bátran elmondhatni hiszem: összes közönségünk — nevében, méltó elismerést és köszönetet szavazni.

HIRKÜRT.

* Főkanczellár urtól gr. Pálffy Mór helytartó urhoz következő távsürgöny küldetett:

Ő cs. k. Apostoli Felsége a haditörvényszékek által elítelt politikai foglyoknak, valamint a már visszatért politikai menekülteknek általános amnestiát adni s a folyamatban levő vizsgálatok megszüntetését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott. (Stürg.)

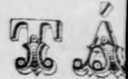
⊙ Az egri érseki lyceum könyv- és könyomdájában e napokban kerül ki a sajtó alól, érsekatyánk ő exja szorgoskodása következtében a magyar nyelv mostani fejlettségéhez idomított, több egyházi s irodalmi tekintély által gondosan átvizsgált, az apostoli szentszék által jóváhagyott **SZENTIRÁS**, első 50 ívet tevő kötet, melylyel a minden pártolásra méltó Szent-István-Társulat nyolcz ezernyi tagjainak külön ajándékol kedveskedik. Megvagyunk győződve, hogy annak szövege minden igény és követelménynek megfelel. Ezuttal csak azt említjük meg, hogy a kiállítás külesin és berendezésre nézve bármely fővárosi nyomdának becsületére válne.

— Visontai Kovách László, gazdasági egyesületünk buzgó elnöke tapasztalás végett tegnap indult külföldre. Vezérleje az ég lépteit s hozzá mielőbb szerencsésen körünkbe vissza.

— Mult pént lanutzán tűz támadt a gyors segély, n

— Sietünk a biztosabb forrásból oly rég várt kedv Reményi Ede s f. hó 30-án h

— A sz. László az elhunytakért mi isteni tisztelet e h tott meg a széke számmal összegyit

A m

(Mutatvány szerző „P t é n e l e m b ő l“ czi

Hogy a négy mány, hogy Komá gyében fekvő K ő e l s ő, ez után nev az ily kerékes járm míveltebb európai gyökszótól veszi s állítják műveikben Nicot, Listins Hertleder, Jo nian, s Soitea kintélyes, különféle merték egymást.

De különösen netünk legügyesb igazolja a főnebbi lent nagybecsű mű tárgyazó 30 munka radt.

Hogy Magyaró száradban is haszn széd nemzetek szék nyitja sz. László k III ik könyve 28. f hogy a futárok ne vagy a püspökökhő kerén menőktől k keréből sem (e A XII-ik száza LI decretuma azt r számára utazásai (currus subductoris) hetenkint csak négy

Ugyancsak e czeiek elleni hadj hanem többnyire s egy ízben megbokr ták és a király s ben forgott, egy, szerecsen, saját é kolván egyik lova va, teste összeró kényszeríté a lova feláldozó tetteért n szágbán fekvő java gertől származott melynek utolsó férfi

Hogy az említé um-hoz, és később László-szekeré szinti; habár sz. Lászmában nem eisiun királyában pedig e neveztetnek.

1255-ikben, IV. sekből álló külön há szágbán. E szekere dékozott, mely róla falvának.

Ugyanis: a jász mányozott kiváltság szói prépostság ter vával határos, mely

Hogy nemcsak oldalu, kasos (a nem neutitschein-iakhöz XIV-ik század elej meg a hintó is m bebizonyítására köv gáljanak adatokul:

— Mult pénteken, esti 6—7 óra közt a káptalanvezetésén tűz támadt, de részint az esős idő, részint a gyors segély, nagyobb kitérését meggátálta.

— Siettünk a zenebarátaival tudatni azon, legbiztosabb forrásból nyert, örvendetes hírt, hogy oly rég várt kedves vendégünk, a magyar Paganini, Reményi Ede e hó végével körünkbe érkezik s f. hó 30-án hangversenyt rendezend.

— A sz. László társulat egri osztálya részéről az elhunytakért minden évben tartatni szokott gyászisteni tisztelet e hó 20-án reggeli 10 órakor tartott meg a székes-főgyházban, melyen a szépszámmal összegyűlt tagok áhitatát az egri papnő-

vendékek és a tanuló ifjuság gyönyörű karénekei emelték.

— Többször felmerült már azon ohaj, hogy, havalahol, mindenestre városunkban, mint megyénk bortermesztő vidékének főpontján, volna kívánatos egy vinezellér-képző intézet fölállítása. Ajánljuk ez ügyet hevesm. derék gazd. egyesületünk s az indítvány formulázását jeles borászaink figyelmébe.

*A Sz. István-társulat f. évi dec. hó 4-én tartandja XIII közgyűlését, melyre előlegesen is tisztelettel figyelmeztetnek a társulat t. ez. tagjai addig is, míg a rendes hivatalos tudósítás közzé tétetik.

— A bálidény küszöbön lévén, szépeink is többet időzendnek toilette-asztalaiknál. Azt hisszük, nem mivelünk hát fölösleges dolgot, ha szükségleteik érdekében azon „Vegyes cikkeket“ ajánljuk nekik, melyeket Szabó Richard gyűjtött össze, mint jó praeservatívát holmi bálszülte (lelki) fájdalmaik ellenében. Továbbá: Rózsaági „Gombostűt“ melyek mind naptár, mind lapalakjukban egyaránt jelesek. Különösen a naptár bár mily pipereasztal diszeit szolgálhat, elegans külseje s kitűnő tartalmánál fogva. (Ha szerkesztőségünkhez beküldetik — bővebben fogjuk ismertetni. Szerk.)

+ Tóth Kálmán szabadon bocsájtottat. Kap

TÁRCSA.

A magyar kocsikról Aszalay Józseftől.

(Mutatvány szerző „Pikáns vázlatok az élet és történelemről“ című, közelébb megjelenendő művéből).

Hogy a négykereki kocsis magyar találmány, hogy Komárom, — most Esztergom — megyében fekvő Kocs helységében készült az első, ez után nevezték el kocsinak, és hogy az ily kerekű járművek nevezete csaknem minden miveltebb európai nyelvben a magyar „kocsi“ gyökszótól veszi származását: ezt összhangzólag állítják műveikben Broderith, Herberstein, Nicot, Listins János, Menage, Bergier, Hertleder, Johnson, Minsches, Cuspinian, s Soiterus a Vinda, mindannyi tekintélyes, különféle nemzetbeli írók, kik nem is ismerték egymást.

De különösen Cornides Dániel, hazai történetünk legügyesb buvárainak egyike is kétségkélteleg igazolja a főnebbi állítás valódiságát, kinek megjelent nagybecsű művein felül, hazai történelmünket tárgyazó 30 munkája s értekezlete kéziratban maradt.

Hogy Magyarországon a szekerek már a XI-ik században is használatban voltak, midőn a bismarck nemzetei szekeret még nem is ismertek: bizonyítja sz. László királyunk 1094-iki decretumának III-ik könyve 28. fejelembe, mely világosan azt rendeli: hogy a futárok ne merészeljék elvenni az egyházba, vagy a püspökökhöz és főispánokhoz (comites) szekeren menőktől lovaikat; ugy szinte papok s szekereiből sem (curribus eorum).

A XII-ik században Kálmán király 1100-iki LI decretuma azt rendeli: hogy azok, kik a király számára utazásaiban lovakat és szekereket (currus subductorios) szolgáltatnak, adófeijében hetenkint csak négy denárt fizessenek.

Ugyancsak e Kálmán király, még a velenzeiek elleni hadjárat alkalmával is, nem lovon, hanem többnyire szekeren szokván járni, midőn egy ízben megbokrosult lovai s zekereit elragadták és a király személye szemlátomást veszélyben forgott, egy, a király kíséretéhez tartozó szerezcsen, saját élte kockáztatásával megmarkolván egyik lova zablját, habár tova hurezoltatva, teste összeroncsoltaték, mégis megállásra kényszeríté a lovakat. A megmentett király őt feláldozó tetteért megemesítvén, neki Horvátországban fekvő javakat adományozott. E derék négerből származott le a Vragovich nemzetség, melynek utolsó férfi ivadéka 1720-ban mult ki.

Hogy az említett szekerek a régi római cisium-hoz, és később ugynevezett kétkerekű Kun-László-szekerekhez lehettek hasonlóak, valószínű; habár sz. László király — említett decretumában nem cisium, hanem currus-nak, Kálmán királyéban pedig currus-subductorios-nak nevezetnek.

1255-ikben, IV. Béla király alatt, már szekerekből álló külön hadtestület is létezett, Magyarországon. E szekereseknek a király falvat is ajánlékozott, mely rólok nevezeték el Szekeresfalvának.

Ugyanis: a járszói prépostságnak 1255-ben adományozott kiváltsági levélben ez mondatik: „A járszói prépostság területe délfelől szekeresinek falvával határos, mely Zekeresnek nevezetik.“

Hogy nemesak a négykereki fedetlen, rácsos oldalú, kassos (a nemrég divatban volt ugynevezett neuntischein-iakhoz igen hasonló) kocsik, melyek a XIV-ik század elején lőnek közdivatukká hanem még a hintó is magyar találmány: ez állítás bebizonyítására következő történelmi tények szolgáljanak adatokul:

Erzsébet királynő, nagy Lajos királyunk anyja 1343-ban Endre fiához Nápolyba, innét pedig Róma ba utazván, négy lovas, pompás, oly hintóban tartá diszbemenetét, melyben vele szemközt, nyolc előkelő udvarhölgy ült. E hintót két oldal, diszes magyar nemzeti jelmezben, arany-sarkantus ötven vitéz kísérel. A második hintóban szinte magyar nemes hölgyek ültek, fátylos arany pártákkal ékesítve¹⁾.

Jelen volt még a királynő kíséretében Gilet Miklós nádor, Veit nyitrai püspök és más előkelő magyar urak. Ezeket számos cselédség követé több kocsival.

Mennyire bámulák az olaszok ez, előtők akkor még egészen szokatlan kocsikészületeket, és mennyire éljenek a magyar királynőt, ezt körülmenyesen leírja János, a küllői főesperes, ki, mint udvari al-kancellár kísérvén utjában a fejedelmöt, állítja, hogy ez olaszthoni utja a királynénak másfél millió forintjába került!

Tekintve az akkori idők pénzügyét, és akkori olcsó árakat, ez csaknem hihetlenné tetszik. De említett János, küllői főesperes és al-cancellár, Thuroczy krónikájának III-ik részében 4. fejelembe részletesen elsorolja a költségeket.²⁾

Erzsébet királynő ekkor 37 éves korában, minden testi s lelki kellemekekkel birva, fia, Lajos király kérelmére, oly czélelől tökéllé el magát ily messze utra, Visegrádól Nápolyba: hogy innét magyar követséget küldvén Avignonba, VI. Kelemen pápát, mint a nápolyi királyság ideiglenes gyámkormányzóját arra bírja, hogy fia, Endre herceg, nem mint I. Johanna férje, hanem mint Martel Károly törvényes koronaörökösönökája koronáztassék meg és ismertessék el királynak.

Másik czélja pedig az volt, hogy Endre fiának aggodalmat gerjesztő helyzetét, melyben őt, női fondorlatok következtében, neje könnyelmű felleltésége dönté, alkalmas módokon jobbra fordítsa.

Azonban a pápa Endrenek csak koronás királyi czimet engedvén: más részt pedig fia helyzete is napról napra súlyosbodván, később ez 19 éves korában gonosz neje eszközésére meggyilkoltaték. E szerint tehát Erzsébet királynő oly roppant összegbe került ez utazása mindenképen sikeretlen volt.

1445-ben Magyarország rendei, Ujlaki Miklós erdélyi vajda elnöklété alatt küldöttséget rendelték Bécsbe, hogy III. Fridrik császártól visszaköveteljék árván született László királyt és az ország sz. koronáját. E küldöttség diszmenete mintegy 500 lovas nemes urból, és 24 négyes fogatú hintóból állt, melyek megszemlélésére csaknem egész városi népség összesereglett.³⁾

¹⁾ In historiae romanae fragmentis, Lib. I. Cap. 10. apud Muratorium. Antiquitatum Italiae, medii aevi, Tom. III. pag. 318. „Regina haec Hungariae in RHEDA ducebatur. RHEDAM quatuor aequi vehebant. Octo Comitissae cum ipsa considerant, vultuque in Reginam converso eam singulae intuebantur. In altero curru deductae sequebantur aliae mulieres nobiles hungaricis velis et corollis purioris auri in capite ornatae. 50 milites ad aurea calcaria stipabant. Reginae RHEDAM.“

²⁾ Juxta magnificentiam ivit et processit, habens secum pro expenso 27 millia marcarum puri argenti, et 17 millia purissimi auri. Dnus autem Ludovicus Rex Hungariae, filius eius, misit post eam 4. millia marcarum auri electi. Habuit autem secum de florenis fere cum media Garleta (fél köböl) de Denariis vero parvis usque ad exitum Regni multum. „Una marca auri facit fl. 72; ergo 17 millia faciunt flnos 1,224,000
Una marca gravis facit 4 flnos ergo 27 millia faciunt flnos 108,000
4 millia Marcarum a filio missarum faciunt florenos 188,000

Tota viatici summa facit florenos 1,520,000.

³⁾ Aeneas Sylvius Epist. LXXXI. edit. Norimb. 1496. „Is ergo [Nicolaus Waywoda] in celebritate Divi Hieronymi Vienne ingressus est. Comites illi erant Matthias, Eppus vesprimiensis, antiquos Regni cancellarius, vir corporis brevis, sed honesta facie, atque comitate venerabilis. Aderat et

Tizenkét évvel később, ugymint 1457-ben, ugyancsak árván született László királyunk négyes követséget küldött Párizsba arajaért, VIII-ik Károly francia király Magdolna leányaért. E követség kíséretében, Bonfin⁴⁾ szerint, bitorral, ezüsttel, arannyal és drágakövekkel ékesített kétszáz lovas, es drágakövekkel diszített négyesfogatú aranyos hintókban négyszáz magyar nemes hölgy volt.

Ez alkalommal László király a francia királynénak egy diszhintót küldött ajándékkul mely legeslegelső volt Párizsban!

1501-ben jan. 30-dikán Mátyás királyunk özvegye Ferrarába oly gyász hintóban érkezett, mely fekete altással volt felkészítve.⁵⁾

Már 1576-ban Bornemisza Péter, egyházi szónoklatában „Az ünnepszentelésről és az alázatosságról“ prédikációs könyve 545 lapján az e korban igen elhatalmazott fénytűzés ellen így panaszkodik: „Régen Nádor ispánacleielt hintószekekre; most minden hintókat kéván.“

Még ezelőtt félszázaddal honunkban minden falusi lelkész, gazdatiszt, vagy ugynevezett honoratio tartott magának, ha nem fedeles hintót, de bizonyára fedetlen eszét.

Azonban mindenkit gazdálkodásra intő praktikusabb korunkban a hintók, kivált faluhelyen szemlátomást megritkultak ugyan, de annyival inkább elterjedtek a kényelmes ülésekkel ellátott, s többnyire vastengelyű, kassos, jóformájú, könnyű fedetlen kocsik, melyek a régi magyar kocsitól lényegesen abban különböznek, hogy gyakran ruganyokkal ellátva, néha már legújabb divat szerint, nyújtó nélküli is készültek.

Midőn Csaplovics ethnographiai értekezletében azt írta: hogy honunkban a tótok a kicsi kényeret, kicsi nőket és az erős nagy szekereket kedvelik; ellenben a magyar a nagy kényeret, erős, nagy nőt és kis kocsit kedveli; bizonyára a dunamelléki s dunántúli rövid, hajlott oldalú, többnyire rozsz készületű kis kocsikat értette, melynél kényelmetlenebb honunkban csakugyan nem léteztek.

De annál czélszerűbb és kényelmesebb kocsikat tartanak a tiszamelléki és mátrakörnyéki magyarok. Nagyobb kerekű, helyes idomu oldalai a fonnott kassos, és midőn kívántatik, a szinte jó állású gyékényes ernyő, (mely itt közönségesen ekkónak nevezetik) valóban a magyar comfortable nevezetre teszik ezt méltóvá, kivált ha még összehasonlíthatnók azon kocsival, melyet Kálmán királyunk velenzei hadjáratában használt.

Örök dicsőségére szolgál Kálmán királyunknak, hogy sötét kora daczára ő volt Európában a legelső törvényhozó, ki már 1100-dik évi II decretumában (melyben, mint már fölebb is említők, az ő számára utazásaiban kiszolgáltattott kocsik iránt is rendelkezett); nyíltan kimondá: hogy a boszorkányokról, — minthogy nem léteznek, — szó se legyen. Azonban, ha halottaiból feltámadva látná: mint vonul el nyilsebességgel szemé előtt vasuton, csaknem egy kis város népességével, a roppant vagonok sokasága! kötvé hisszük, hogy maga könyves Kálmán király ő felsége is ne lenne hinni hajlandó: hogy csakugyan boszorkányok röptik a vonatot.

Emericus de Marcellis, curiae condam Regiae magister, antiquisque Regibus charus. Plures autem alii venerunt Domini, nobiles aequitatus, circiter quingentarum personarum. Fuerunt loricati ducenti, quadrigae quatuor, atque viginti. Pomposus itaque Nicolai adventus fuit, cui et Caesar obviam processit, et omnis Civitas quasi ad spectaculum effusa est.“

⁴⁾ Bonfin. Decr. III. Libr. 8 pag. m. 500.

⁵⁾ Muratori Script. rer. Ital. Tom. XXIV. col. 392. „La quale venne in Caretta da Corta vestita di raso negro.“

esolatban e hirrel megemlítjük, hogy a „Bolond Miska“ előfizetői kárpótlásul „Szellemi röppentyűket“ kapnak, melyek e névre minden tekintetben érdemesek. Szikrázó élecek, pattogó ötletek, sikerült fametszvények e füzetkének valódi becsét kölcsönöznek s olvasóik szellemi élveiben kamatosztul visszakapják a 30 krt, mibe kerülnek. Kaphatók helybeli könyvkereskedőnk Jentsch urnál, még pedig — — — Vaffenpass nélkül is.

+ Ujságíró emberek örömet jegyeznek föl oly dolgokat, melyek valaha az ő becses személyiségükön is megtörténhetnek. Ilyen p. o. újabb időben az — amnestia, mely egyik-másik journalistának szabadságát adja vissza. Alig irtuk le főnebbi, Tóth Kálmánról illető sorainkat — már ismét az Ország azon kellemesen meglepő tudósítását olvasuk, miszerint aranytollu publicistánk s barátunk Falk Miksa szintén visszaadott övéinek. Szellem és tanulságduz vezérezikéi nagyban emelendik az ügyis jeles Ország érdekességét.

+ A H. F. keresztos vitéze azzal akarja elhíttetni olvasóival, hogy „szellemduz“ elődét képes pótolni, miszerint eseten élveit eléjük találja. Így a többek közt neki ront jogtanuló ifjuságunknak

is, mivel bált rendez — a budai népszínház javára. Ugy látszik, azóta lett oly esküdt ellensége a táncznak, mióta őt párszor oly hatalmasan — — meg-tánczoltatták.

* Ezentul az utazási adó is belesz hozva: a ki gőzhajón vagy vasuton fog utazni, uti jegyeitől 2 frtól kezdve adót fizet. Ezt még a „Presse“ is igazságtalannak mondja addig, míg a parádés fogatok adómentesek.

* Miskolczon a lelkes bárónő, Vay Béláné vezetése alatti műkedvelő-társulat nov. 8 és 9-kén szini előadásokat rendezett a színház megkopott díszítményei kijavítására. Első estve a „Tiszaháti libácska“ és „Szerelmem s örökség“ a második pedig: „Kákán Csomó“ és „Ő nem féltékeny“ adatott elő. A két estve 778 frt jövedelmet hozott be. E tény és számok eléggé jellemzik a derék miskolcziat, kik színházukat, melyre már annyit áldoztak, a jelen mostoha körülmények között sem hagyják el.

* A levélbélyegekkal eddig többféle visszaélés üzetett, ennek megszüntetésére legcélszerűbb módnak találtatt, hogy bélyeges levélborítókat k o k használtassanak. Ezen levélborítók a keres-

kedelmi miniszterium rendeletére csak azon áron árulhatnak, a mely ára van magának a bélyegnek, mely rájuk ütve van. Minden esetre a közönségre nyereség, hogy ugyanazon árért bélyegyet és borítékot is egyszerre kap.

Halálozások.

Meghaltak nov. 13—21. Szilimák György 30 éves; László József 2 hónapos; Erdélyi Anna 4¹/₄ éves; Hajas András 6 6 napos; Bukucs Rozál 10 hetes; Bartók Mátyás 51 éves; Sikur Sándor 1 napos; Kis Mária 4 éves; Dolenszki Erzsébet 60 éves; Cseh István 46 éves; Kelemen Mihály 29 éves; Csajbók Katalin 5 napos; Bóta Julia 37 éves; Sós Borbála 1 hetes; Varga Árpád 1¹/₄ éves; Birincsik Márton 30 éves; Csirke András 40 éves; Csöke Mihály 71 éves; Virág Ferencz 43 éves; Száz Mária 50 éves. Összesen 13 fi, 8 nőnemű. — Született a hétfolytán 11 fi, 7 leány. Házasságra lépett 5 pár.

Vásári tudósítások.

Eger, hetivásár nov. 14-éről árak: t. buza 7 frt, kétszer 6 frt 20 kr, rozs 5 frt, árpa 4 frt, zab 2 frt 60 kr, kukorica 3 frt 80 kr, burgonya 1 frt 20 kr köblönkint; árpa, zab, kukorica és széna keresett arucikkék. Időjárás: a hét elején száraz; utóbbi napokban havas, esős.

Gyöngyös, piaci árak nov. 14-éről; árak: t. buza 3 frt 20 kr, kétszer 2 frt 60 kr, rozs 2 frt 40 kr, árpa 1 frt 60 kr, zab 1 frt 50 kr, kukorica 2 frt ausztr. mérőnkint. [Hiv].

A bécsi-lotteria kihuzott számai nov. 5-éről: 79, 25, 3, 63, 33. Huzás nov. 19, és 29-én
A budai-lotteria kihuzott számai nov. 12-éről: 43, 81, 72, 1, 11. Huzás: nov. 26, és dec. 26-án.

HIRDETÉSEK.

Számos nevezetes orvosi tekintélyek által megvizsgálva, bizonyítványokkal ellátva és ajánlva!
= Pártfogolva szabadalmakkal, császári, királyi és hercegi udvaroknál! =

BÉRINGUIER LIPÓT ORVOSTUDOR ZAMATOS GYÓGYEREJŰ KORONASZESZE (A KÖLNI VIZ QUINTESSENTIÁJA.)

A legválogatottabb és értékes zamat-légyenes alkatrészekből destillált, Beringuier orvostudor koronaszesze, nem csak mint kitűnő illatviz, mely az életszerveket felvidítja s erősíti, hanem hatalmas orvosszeri segédeszközként is hathatósan bizonyult. Valódi jótétemény mindenkre nézve, kik fejfájás- és szaggyatásokban szenvednek; fog- és fül-fájásban, hurutos rohamokban és könnyebb eszű bajokban, valamint az idegrendszer és emésztési szervek némely gyöngeségeiben, nagy haszonnal alkalmazható Beringuier orvostudor korona-szesze, bevévés, bedörzsölés s azzal nedvesített ruhákkal borongatások által, mint idegésztő, görcsillapító és erősítő házszer. — A koronaszesz használata a mindennapi mosdásnál is kedves élvezetet nyújt, ha az a mosdóvízzel vegyítetik; nemcsak a fejidegeket és szemeket erősíti, hanem a bőrnek rugékonny látyságot és ifjui frisseséget is kölcsönöz.

Beringuier orvostudor cs. kir. kiz. szab. zamatos-gyógyerejű koronaszesze csakis eredeti üvegekben 1 frt 25 kr o. é. és 6 üveget magában foglaló eredeti ládácákban 7 frt 50 krjával o. é. árulatik; és minden czimkéi a bélyegvédelemről szóló császári pátens szerint hivatalosan beigtatvák.

A hajak ápolásához.

Dr. Beringuier

Növénygyök-olaja.

Ment minden ártalmas hozzávegyülettől, Dr. Beringuier növénygyök-hajolaja mint feltűnő hathatós szer, a haj és szakálépen-tartása, erősítése és szépítésére mindég és mindenütt a legbiztosb eredmény-nyel használtott; eltávolítja az annyira terhes fejkorpát és kopasz helyek képződését, a hajnak élénk fényt, kedves simaságot és kellemet kölcsönöz, és nevezetesen oly esetekben is, hol a hajak kihullása, illetőleg kora kopaszodás már beállott, hatása s eredménye meglepő. Dr. Beringuier növénygyök hajolaja tehát jogosan sorakozik a külföld hasonló minőségű legjobb készítmények sorába, de jutányossága által ezeket nagy n is túlszárnyalja.

Dr. Beringuier cs. kir. kiz. szab. növénygyök-hajolajából egy eredeti üveg, melyek mindegyike fekete pecsétviaszszal az itt oldalvást ábrázolt pecsétnyomóval van lezárva, ára minden lerakó helyen különbség nélkül 1 frt osztrák pben.

Dr. Beringuier minden szabadalmazott készítményei szabott eredeti árakon egyedül kaphatók:

Egerben: Tschögl József, továbbá Heves: Blau József, Gyöngyös: Koczianovich József, gyógyszer. Miskolcz: Böszörményi József gyógyszer. és Spuller József, A. Páztó: Büchler W. 1—12

Ujabban feltalált nevezetes hajfestő-szer.

Dr. Beringuier
növényi

Hajfestő-szere.

Eme legujabban feltalált, a fenemlített orvosi tekintélyektől megvizsgált, mint tökéletesen czélszerűnek s egészen ártalmatlannak beismert hajfestőszere a haját és szakállat valamint a szemöldököt is minden árnyazatu színre festheti, a nélkül hogy a bőrön foltot vagy szagot hagyna vissza. Használati módja igen könnyű, az általa előidézett hajszínezet meglepő természetességgel bír és a festési műtt megthiúsulása teljes lehetlen.

Beringuier orvostudor cs. kir. kiz. szab. növényi hajfestőszere két, I. és II. számmal jelölt üvegesében foglaltatik és mindenütt 5 frt o. é. szabott áron adatik el. A műttéhez szükséges 2 kefe és 2 csésze mellékelve vannak, és minden doboz az oldalvást ábrázolt pecsétnyomóval kétszer lepecsételve és az illető hssználati utasításokkal ellátva.

Hirdetmény.

Gyöngyös város Bene-utcájában, 1597-ik szám alatti ház, mely a pékmesterséghez van alkalmazva, örök áron eladandó; a venni szándékozók értekezhetnek Gyöngyösön

Kovács Antal,
festőmesternél.

Eladó szöllő.

Steinhauser Anna özv. Paletta Isidorné-nak a Birkahegyen fekvő, mintegy 2500 sorból álló szőlője szabadkézből eladó; értekezhetni a tulajdonosnőnél, vagy Szalay József ügyvéd urnál. 2—3.

Figyelmeztetésül.

A birodalomban még sokhelyütt uralgó marhavész, melynek ellenében az általam feltalált korneuburgi marhapor, mint óvszer, sikeresen használtatik, — oly számos megrendelést idéz elé, hogy kénytelen vagyok t. vevőimet kérni, miszerint e tekintetbeni megrendeléseiket készletük elfogyta előtt 10—14 nappal megtenni sziveskedjenek, mert a legjobb akarat mellett sem vagyok képes minden megrendelésnek azonnal pontosan eleget tenni. **Kwizda F. János,** korneuburgi gyógyszerész.

Eladó széna.

Alulírtak almagyari szölleje alatt két boglya idei széna — egyik 60, másik 70 mázsa tartalommal — a piaci árakhoz képest jutányosan eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos (Baktai utca 850. sz. alatt.)

Mártonffy Károly.

Hirdetmény.

Az ausztr. államban ismert, s a németországi orvosi egyetem által megvizsgált, s a nmélt. magyar kir. Helytartótanács által kitűnő haszna miatt engedélyezett, Weber-féle patentirozott angol

KÖSZVÉNY-GYOLCS

mindennemű testi szenvedések

u. m. köszvény, eszű, tagokszaggyatása, orbáncz, mindenféle kéz- és láb-göresök, főleg pedig érdaganat, fejeszűz, dagadt tagok, fizamodások és nyílás ellen, mint legbiztosabban s rögtön segítő gyógyszer valódi eredeti minőségben Egerben egyedül Tschögl József, kereskedésében kapható. 1—6.

Eladó borházas pincze.

Eger belváros 1-ső negyedében a székes-egyház előtere alatt fekvő s néhai Scheidl Adolf örökösei tulajdonához tartozó borházas pincze — Egerben az ugynevezett dobótéren 314. sz. alatt lakos Burik István ügyvédnél megtudható föltételek mellett — szabadkézből eladó. 2—2.

Eladó borok.

Kitűnő veres bor 1 cilinder . . .	1 frt — kr
Finom	60 "
„ fehér „ „ „	60 "
Schiller	40 "
Veres	40 "
Veres, fehér, schiller	32 "
Finom szilvorium	1 " —
Kaphatók:	Gröber és fiánál.

Megj. Előfizetés
I. évi folya

A jó ügymondattunk, ték vasutunk melynek vonrosa Gyöngy A szob néztük s men helytelen sz mert az vol igazi vonal szob-ipolyvö egyenes sem gos gazd. eg azon egyénis a haza közüti által választ övezve látni hálózatra vo szágos fővon utját, s félre érdekeinek h lyes irányt! Ezen kö jában ön kö fordítva. A hatás Bent a a hazafiak k köző oly von lékirat által tatott; másré denfelé ama vállalására, szágos emléki állitva, mely vonal. Nem v abban, ho vonal elé kára nagy kiépített Mindenki tük, hogy e v versenyezni k ábrándos köd nak léhe el fö S hogy h által ismert egyszerűen ut egyik combina még az egye mellék paralle Leguja dulatot ve dolgok, hó tént értes a pest mis építése a mint egysz Pesten a és nagyszerű kulni az észak indóház nagy kiinduló és ér Pest, Mis bányavárosok Czegléd, Nagy — Ezek lesznek vannak főleg h nak ki s érke S vajjon